

Årsplan 2022-2023

Fag: Samfunnsfag

Klasse: 4. trinn.

Hovedområder / tverrfaglig temaer	Kompetansemål	Læringsmål	Lærestoff	Arbeidsmåter	Vurderingsform
<p>Kjerneelementer:</p> <p>Folkehelse og livsmestring</p> <p>Bærekraftig utvikling</p>	<p>reflektere over sammenhengen mellom personleg økonomi og forbruk hos den enkelte</p> <p>utforske og presentere samfunnsfaglege spørsmål, søkje etter informasjon i ulike kjelder og vurdere kor nyttig informasjonen</p>	<p>-Samtale om hvorfor vi har penger</p> <p>-samtale om hvordan voksne tjener penger, og hva en familie trenger penger til</p> <p>-kunnskap om sparing og hvordan man kan spare til noe man ønsker seg</p> <p>-forstå at ikke alle familier har like mye penger, og reflektere over hvordan det er å ha lite penger</p> <p>-reflektere over og samtale om, hva penger og forbruk betyr for seg selv</p> <p>-samtale og komme til enighet om</p>	<p>Uke 39-44</p> <p>Refleks elevbok s. 24-47 Hva skal vi med penger?</p> <p>Refleks arbeidsbok s. 14-25</p>	<p><i>Grunnleggende ferdigheter:</i></p> <p><i>Digitale ferdigheter, å kunne lese, å kunne rekne.</i></p> <p>Samtale</p> <p>Søke informasjon på internett, eks hvor er billigste pris på dagligvarer?</p> <p>Gruppeoppgaver</p> <p>Sette opp et budsjett</p> <p>Søke på finn.no</p> <p>Kan man spare</p>	<p>MLEO, oppsummering</p> <p>Samtale</p> <p>Observasjon</p> <p>Samtaler med elevene og resultater på evt. elevpresentasjoner</p>

	<p>er til å belyse spørsmåla utforske og gi døme på nokre sider ved berekraftig utvikling</p>	<p>hvordan man kan få til en fin bursdagsfest uten at det koster for mye penger -øve seg på å sette opp budsjett og snakke seg frem til avgjørelser basert på et tallmateriale og beregne kostnader -utforske og bruke digitale ressurser til å søke og velge ut relevant informasjon -samtale og reflektere over forbruk av spillpenger, og hvordan forbruk av spillpenger kan påvirke relasjoner til andre -samtale og reflektere rundt sammenhengen mellom forbruk og bærekraftig utvikling -samtale om viktigheten av penger i ulike sammenhenger</p>		<p>penger ved å handle brukt? Fordeler/ulempes med å kjøpe ting brukt?</p> <p>Muntlige ferdigheter og å kunne lese.</p> <p>Samtale i grupper, Tegne og skrive.</p> <p>Søke etter informasjon, skape, lagre og gjenfinne tekster ved hjelp av digitale verktøy.</p> <p>Kunne lagre og åpne dokumenter Kunne klippe og lime på pc Kunne redigere en tekst på pc.</p>	
--	---	--	--	---	--

<p>Folkehelse og livsmestring</p> <p>Demokrati og medborgerskap</p> <p>Bærekraftig utvikling</p>	<p>presentere årsaker til at samene har urfolksstatus i Noreg, og beskrive forskjellige former for samisk kultur- og samfunnsliv før og no</p> <p>Læringsmål: -forstå hva et urfolk er, og hva en minoritet er -ha kunnskap om hvorfor samene er et urfolk og at det fins urfolksgrupper mange</p>	<p>-få grunnleggende kunnskap om samene som folkegruppe -lære hvilke land samene bor i, og få kjennskap til det tradisjonelle samiske området, Sápmi -ha kunnskap om forfedrene til de som i dag er samer og om den tidligste innvandringen til Norge etter forrige istid -ha kunnskap om hvordan mennesker levde i steinalderen -samtale om hva tradisjon er -kjenne til noen sentrale trekk ved samisk kultur og tradisjoner, som duodji og joik -få kjennskap til moderne, samisk musikk og forståelse for at tradisjonelle og moderne</p>	<p>Uke 1-7</p> <p>Refleks elevbok s. 136-159, Samisk historie</p> <p>Refleks arbeidsbok s. 52-55</p> <p>Nasjonalt senter for kunst og kultur; kunstkultursenteret.no har laget et veiledningshefte om hvordan jobbe med samisk kunsthåndverk i skolen</p> <p>Nrk's nettsider</p>	<p>Samtale</p> <p>Uteskole; besøke boplasser, finnes det rester etter steinalderen i nærområdet? Museum el.</p> <p>Se film, lytte til joik og annen musikk</p> <p>Se og kjenne på duodji</p> <p>K&h: Lage duodji/kofte-smykker av gjenbruksmateriale eller sy samelue av filt.</p> <p><i>Mat og helse – Lage samisk rett «Bidos» og brød</i></p> <p><i>Norsk – tekster om samene.</i></p>	<p>MLEO, oppsummering Samtale Observasjon Samtaler med elevene og resultater på evt. elevpresentasjoner</p>
---	---	---	--	---	--

	<p>steder i verden -få kunnskap om konvensjonen om urfolk og om urfolks rettigheter -få kunnskap om hvordan samer lever i dag -ha forståelse for at det er stor variasjon og stort mangfold innenfor de samiske folkegruppene og vite hva Sametinget er -ha kunnskap om en selvvalgt urfolksgruppe -kunne finne frem til og vurdere, relevant faglig informasjon</p>	<p>musikkformer kan kombineres -få kunnskap om samisk næringshistorie og reindriftsnæringen og reindriftens betydning for samisk kultur -ha kunnskap om at det fins flere samiske språk og kjenne til noen ord på nordsamisk og sørsamisk -få kunnskap om fornorskningspolitikken mot samene fra midten av 1800-tallet til midten av 1900-tallet -kunne reflektere over hva fornorskningspolitikken betydde for samene, med særlig vekt på samiske skolebarns opplevelser</p>		<p>Søke informasjon på internett</p> <p>Gruppearbeid; digitale presentasjoner, veggavis, podcast, film etc.</p> <p>Uteskole; kaste lasso (videoer med instruksjon på nett)</p> <p>Se samisk barnetv</p> <p>Drama</p> <p>Sang</p>	
--	---	---	--	--	--

<p>Folkehelse og livsmestring</p> <p>Demokrati og medborgerskap</p>	<p>samtale om nokre viktige offentlege institusjonar og verksemdar i Noreg og reflektere over kva dei betyr i livet til menneska</p> <p>Læringsmål: -ha kunnskap om hvordan det var å leve i en tid da det var lite hjelp å få fra fellesskapet -ha innsikt i velferdsstatens framvekst -kjenne til fellesskapets ansvar for oppgaver</p>	<p>-kunne samtale om hvordan vi bidrar til samfunnet -kunne samtale om hvordan vi kan få hjelp fra samfunnet -kunne presentere hva offentlige institusjoner er -kunne samtale om forskjellen på offentlige og private institusjoner -samtale om hva som er bra med offentlige tjenester -samtale om hva som er bra med at det fins private tjenester -kunne reflektere over alternative måter å organisere samfunnet på -kunne reflektere rundt hvordan familien og fellesskapet kan bidra til at alle barn har det bra -reflektere over hvordan det var å</p>	<p>Uke 45-51</p> <p>Refleks elevbok s. 160-, Hvem hjelper oss?</p> <p>Refleks arbeidsbok s. 56-64</p> <p>Forenklet versjon av barnekonvensjonen på barneombudet.no og reddbarna.no</p> <p>Bilder og film</p> <p>Hjemmesider/nettsider/foreldre/besteforeldre</p>	<p>Samtale</p> <p>Rollelek, skattebetalere/Yrkestakere</p> <p>Uteskole, observer bebyggelse, vier, parker, lekeplasser ol. i nærområdet. Hvem betaler for det og hvorfor?</p> <p>Nettsider til ulike partier, sammenligne</p> <p>Gruppearbeid</p> <p>Intervju</p> <p>Samtale om tema på FN-dagen</p> <p>Reflektere over hva som hadde skjedd om vi ikke hadde hatt menneskerettigheter</p>	<p>MLEO, oppsummering Samtale Observasjon Samtaler med elevene og resultater på evt. elevpresentasjoner</p>
---	---	--	---	--	--

	<p>innenfor kultur og idrettssektore n</p> <ul style="list-style-type: none"> -reflektere over hvilke oppgaver det offentlige kan og bør ta seg av -ha oversikt over de viktigste oppgavene fellesskapet tar ansvar for -kunne reflektere over hvilke oppgaver som bør løses i fellesskap, og hvilke oppgaver som kan løses privat 	<p>være skoleelev i tidligere tider</p> <ul style="list-style-type: none"> -kunne reflektere over forskjeller i skolegang og utdanning, historisk og i samtiden -kjenne til sin skoles historie -utforske historien gjennom å lete etter og bruke kilder -kjenne til helsevesenets utvikling i Norge -ha kunnskap om vaksins betydning for sykdomsbekjempelse og folkehelse -reflektere over hvorfor fellesskapet tar ansvar for helsevesenet 			
--	---	---	--	--	--